

Aalst – Tragelweg : de aanleg van een *bypass* tussen de Dendermondsesteenweg en de Tragel

Hoofdstuk 1: Gemotiveerd advies

1.1. Kader

In het kader van de ontwikkeling van het masterplan Tragelsite (voormalig *brownfield*, conversie naar een nieuwe stadswijk met functies voor wonen, werken en recreatie) en de heraanleg van de nabije stationsomgeving worden door de Stad Aalst verschillende acties ondernomen. De realisatie van deze stadsprojecten verloopt in verschillende fasen. Voor de Tragelsite werd reeds archeologisch onderzoek uitgevoerd ter hoogte van de geplande Nieuwe Tragelweg.

Dit programma van maatregelen kadert binnen een archeologienota die handelt over de aanleg van een verbindingsweg, een *bypass*, die de Tragelsite in het noorden zal afbakenen. De weg zal de rotonde van de Dendermondsesteenweg verbinden met de bestaande Tragelweg langs de Dender. De nieuwe weg komt gedeeltelijk onder het viaduct R41 te liggen.

Ten behoeve van het indienen van de stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg van de verbindingsweg diende in uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, art. 5.4.1 3°, een archeologienota te worden opgesteld. De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

1.2. De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Deze archeologienota is het resultaat van een volledig archeologisch vooronderzoek. Het archeologisch vooronderzoek nam de vorm aan van een bureaustudie. Hierbij was het mogelijk om al het noodzakelijke vooronderzoek uit te voeren.

1.3. De aanwezigheid van een archeologische site

De bureaustudie toont aan dat het projectgebied zich bevindt buiten de historische kern van Aalst, in een zone met een vrij laag archeologisch potentieel. Het betreft deels reeds geroerde en verharde terreinen in een sterk ontwikkelde omgeving.

Landschappelijk situeert het projectgebied zich voornamelijk in een voormalig nat meersenlandschap, naast de historische loop van de Dender, een landschappelijke zone die derhalve gekenmerkt wordt door een dynamisch systeem van fluviatiele afzettingen. Bewoning uit het verleden dient eerder op de hoger gelegen plaatsen in het landschap, buiten de contouren van het projectgebied, gezocht te worden. Het is echter niet uit te sluiten dat de terreinen in het verleden bezocht werden voor allerlei andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, etc. ...). Vanaf de 18^{de}

eeuw werden het voormalig meersengebied en de historische Denderloop sterk gemodelleerd door de mens. De voormalige Denderbedding werd gedempt ten vroegste aan het einde van de 19de eeuw. Door de industrialisatie zijn deze terreinen naar het einde van de negentiende eeuw gaandeweg opgenomen in het stedelijke weefsel en de stedelijke infrastructuur. Heden betreft het terreinen die reeds in aanzienlijke mate ondergronds en oppervlakkig geroerd zijn.

Binnen het gabarit van de geplande werken is de kans op het aantreffen van archeologische sporen dan ook zeer gering, het archeologisch potentieel van het projectgebied derhalve ook.

Argumenten hiervoor zijn :

- Te verwachten is dat bij de diepere werken enkel alluviale pakketten worden aangesneden. In de zones waar deze pakketten dunner worden of niet aanwezig zijn (op het westelijke deel), zijn de werken van die aard, dat ze geen of slechts een minimale verstoring in de ondergrond zullen teweeg brengen.
- Een deel van de werken bestaat uit de heraanleg van de bestaande infrastructuur (omgevingsaanleg, heraanleg van openbare weg, fietspaden), waarbij gewerkt wordt binnen het bestaande gabarit.
- De nieuwe riolering wordt geplaatst ter hoogte van de bestaande of er net naast, op plaatsen waar de ondergrond reeds is verstoord.
- Een deel van de zone voor de geplande weg is reeds verstoord door de aanleg van oudere riolering, een watercollector (ca. 5 op 15 m), een fietspad en een bomenrij.

1.4. De waardering van de archeologische site

Er zijn geen directe of indirecte indicaties voor de aanwezigheid van een archeologische site. Indien er toch archeologische sporen zouden gesitueerd zijn, zal de interpretatie ervan dermate moeilijk zijn, gezien de breedte van het onderzoeksterrein beperkt is en ook versnipperd is. De geplande werken zijn van die aard (lineair tracé), dat ze geen ruimtelijk inzicht kunnen bieden op eventueel aanwezige sites.

Het terrein bevindt zich bijkomend in een sterk bebouwde omgeving waardoor nieuw en aanvullend archeologisch onderzoek in de omgeving vrijwel uit te sluiten is.

Als er al archeologische sporen binnen het gabarit van de werken zouden zijn, wat zeer weinig waarschijnlijk is, dan zou het wetenschappelijk potentieel zeer gering zijn.

1.5. Impactbepaling

In het westelijk deel van de geplande weg gebeuren de werken grotendeels binnen het gabarit van de bestaande weg. De nieuwe riolering komt ook op dezelfde plaats als de huidige te liggen, op maximum anderhalve meter dieper. De bestaande aansluiting van de rotonde op de Spinnerstraat wordt wel verbreed, maar deze zone is vrij klein.

Op het oostelijk deel is de impact van de werken op de ondergrond groter. De geplande weg zal een stuk grasland doorkruisen, dat tot recent in gebruik was voor stockage van schroot. Het gaat om een strook van ca. 11 m breed en 200 m lang waar voor de fundering van de weg plaatselijk tot 60 cm en 92 cm diep gegraven zal worden. Op het terrein ligt momenteel bestaande riolering, een ondergrondse watercollector (ca. 5 x 15 m groot), een te rooien bomenrij en een uit te breken fietspad die de ondergrond plaatselijk reeds verstoord hebben. De nieuwe (dubbele) riolering (diameter 1 m) komt net naast de bestaande te liggen, op een diepte van ca. 2,20 m tot 4,40 m.

De impact van de werken op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed is derhalve eerder gering.

1.6. De bepaling van de maatregelen

Gezien de voormalige landschappelijke context, de aanwezigheid van verstoorde zones op het terrein en de beperkte schaal van de geplande werken, kan besloten worden dat de impact van de geplande werken op eventuele sporen en de verwachte kenniswinst beide veel te gering zijn om de kosten van verder archeologisch onderzoek op dit terrein te rechtvaardigen.

Om deze redenen wordt in het kader van de stedenbouwkundige vergunning geen verder archeologisch (voor)onderzoek op het terrein geadviseerd. Dit advies stelt noch de initiatiefnemer, noch zijn (onder)aannemers vrij van de in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde meldingsplicht.

Hoofdstuk 2: Programma van maatregelen

Niet van toepassing